

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/53/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4415200204
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4415200204.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobcu: L. W., J..P., so sídlom U. X/J., Q., IČO: XX XXX XXX, zastúpeného Mgr. Martinom Babčaníkom, advokátom so sídlom Prievozska 2/A, Bratislava, IČO: 42 126 487, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody v sume 13.368,73 eura, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 6C/4/2015-298 zo dňa 13.02.2020 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania potvrdzuje.

Žalobcovi voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nové Zámky (súd prvej inštancie) napadnutým rozsudkom č. k. 6C/4/2015-298 zo dňa 13.02.2020 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu škody v sume 13.309,75 eura a úroky z omeškania vo výške 2,05 % ročne zo sumy 13.309,75 eura od 05.08.2014 do zaplatenia a to do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Súd žalobu o zaplatenie sumy 58,98 eura a o zaplatenie ušlého zisku vo výške 2,05% ročne zo sumy 58,98 eura zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu a to v lehote 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil s odkazom na ustanovenia § 1 ods. 2, § 18 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, § 488, § 489, § 415 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1, 2, § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o zodpovednosti za škodu“), § 2 ods. 1, § 5 ods. 1, 2, § 33 ods. 1, § 46 ods. 3, § 67 ods. 1, § 89 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 73, § 135 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej ako „CSP“), účinného od 01.07.2016.

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 07.01.2015 domáhal zaplatenia náhrady škody v sume 10.280,55 eura a ušlého zisku, ktorý predstavoval úroky z omeškania vo výške 2,05 % ročne zo sumy 10.280,55 eura od 05.08.2014 do zaplatenia. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že v exekučnom konaní pôvodne vedenom u súdneho exekútora T. V. F. so sídlom M. S., ktorá bola neskôr vedená u súdneho exekútora T. T. B., so sídlom Y., bol oprávneným proti povinným T. U. a T. U., pričom súdny exekútor T. V. F. túto exekúciu vykonával zrážkami z dôchodku uvedených povinných a od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX z dôchodku povinného 1/ bolo zrazených a odvedených 1.247,29 eura a v období od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX z dôchodku povinnej 2/

bolo zrazených a odvedených 8.731,10 eura, a teda obom povinným v rámci uvedenej exekúcie bolo zrazených a odvedených 9.978,39 eura, pričom od XX.XX.XXXX, t.j. odo dňa postúpenia pohľadávky do XX.XX.XXXX bolo celkom zrazených a odvedených 5.224,31 eura. Okrem uvedených súm súdny exekútor T. F. prijal dňa XX.XX.XXXX peňažné plnenie priamo od povinnej 2/ v sume 8.706 eur, z toho sumu 2.700 eur na úhradu trov exekúcie a sumu 6.006 eur na úhradu časti pohľadávky. V období od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX súdny exekútor T. F. prijal sumu 18.684,39 eura, pričom súdny exekútor po XX.XX.XXXX uhradil žalobcovi 863,70 eura. Ďalej žalobca v žalobe uviedol, že mu dňa XX.XX.XXXX bolo doručené oznámenie Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa XX.XX.XXXX s tým, že súdnemu exekútorovi T. V. F. boli dňa XX.XX.XXXX uložené disciplinárne opatrenie - zbavenie výkonu funkcie - a jeho zástupkyňou sa stala T. U. U., súdna exekútorka so sídlom v C.. Uvedené exekučné konanie v súčasnosti prebieha u súdneho exekútora T. T. B., ktorý žalobcovi listom zo dňa XX.XX.XXXX oznámil, že disponuje vymoženými finančnými prostriedkami od N. do J. XXXX v sume 436,80 eura, ktoré boli následne poukázané oprávnenému. Pôvodný súdny exekútor T. F. neodovzdal exekútorke T. U. ako ustanovenému náhradníkovi finančné prostriedky vymožené v predmetnom exekučnom konaní a tieto zrejme v priebehu exekúcie spreneveril, a čím sa dopustil nesprávneho úradného postupu.

3. Podľa žalobcu bolo nepochybné, že v čase po účinnosti postúpenia exekučne vymáhané pohľadávky súdny exekútor T. F. od povinných vymohol celkom sumu 13.930,31 eura a pri zohľadnení nároku súdneho exekútora na odmenu vo výške 20 % z vymoženej časti pohľadávky mal súdny exekútor poukázať oprávnenému na uspokojenie vymáhanej pohľadávky 11.144,25 eura, pričom poukázal len 863,70 eura. Žalobca ďalej v žalobe uviedol, že v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. písomne požiadal dňa XX.XX.XXXX Ministerstvo spravodlivosti SR ako orgán konajúci v mene štátu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom exekútora T. V. F. v exekučnom konaní V avšak to odpovedalo listom zo dňa XX.XX.XXXX tak, že žiadosť bola predbežne prerokovaná, ale nebolo jej vyhovené pre nesplnenie predpokladov na vznik nároku na náhradu škody. Žalobca v žalobe požadoval aj ušlý zisk, t.j. úrokové príslušenstvo, ktoré mohol získať uložením finančných prostriedkov v banke, ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu zo strany súdneho exekútora, pričom vychádzajúc z priemerných úrokových sadzieb vkladov v bankách za mesiac júl XXXX zverejnených Národnou bankou Slovenska mohol žalobca pri uložení finančných prostriedkov na dobu od 1 - 2 rokov v banke získať úrok 2,05 % ročne. Preto žalobca žiadal aj uvedený úrok vo výške 2,05 % ročne, a to dňom nasledujúcim po doručení oznámenia Ministerstva spravodlivosti SR.

4. K žalobe sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 25.02.2015, v ktorom uviedol, že ak oprávnený ako účastník exekučného konania nie je uspokojený, má oprávnený právo na ujmu na jeho majetku, avšak až po skončení exekučného konania, kedy je možné konštatovať vznik ujmy ako aj zisťovať príčiny jej vzniku. Poukázal na to, že predmetné exekučné konanie, ktoré je v súčasnosti vedené u súdneho exekútora T. B., nie je ukončené. Žalovaný uviedol, že žalobcovi doposiaľ nevznikla škoda nielen z dôvodu, že exekučné konanie nebolo doposiaľ ukončené, ale aj preto, že žalobca sa môže vymáhať bezdôvodného obohatenia od uvedeného súdneho exekútora, keďže tento mal vymôcť finančné prostriedky od povinných, ale v plnom rozsahu ich žalobcovi nepoukázal a nenechal ich ani na exekútorskom účte, a teda ak existuje možnosť domáhania sa vydania bezdôvodného obohatenia u odvolaného exekútora, nie je možné konštatovať vznik škody na strane žalobcu. Z uvedených dôvodov preto žiadal žalobu ako nedôvodnú a predčasne podanú v plnom rozsahu zamietnuť. Zároveň navrhol pripustiť do konania vstup vedľajšieho účastníka, a to T. V. F. podľa § 93 ods. 1 OSP.

5. Žalobca podaním zo dňa 20.2.2017 podal návrh na zmenu žaloby, ktorým žiadal pripustiť zmenu žaloby tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 13.368,73 eura a úroky vo výške 2,05 % ročne zo sumy 13.368,73 eura od XX.XX.XXXX do zaplatenia. Tento návrh zdôvodnil tým, že podľa listu Sociálnej poisťovne zo dňa XX.XX.XXXX v časovom období J. XXXX - P. XXXX boli z dôchodku T. U. vykonané zrážky v sume 3.860,23 eura, ktoré boli poukázané na účet exekútora T. F. a z ktorých je podľa vyhlášky č. 288/1995 Z.z. potrebné odpočítať nárok na odmenu exekútora vo výške 20 % z vymoženej sumy, a teda po odpočítaní odmeny v sume 772,05 eura mal žalobca byť uspokojený sumou 3.088,18 eura; táto suma mala byť poukázaná žalobcovi ako oprávnenému, čo sa v danom prípade nestalo. Suma 13.368,73 eura predstavuje sumu uplatnenú žalobou 10.280,55 eura a sumu 3.088,18 eura. Zároveň úrok z omeškania požaduje od XX.XX.XXXX, a nie ako uviedol pôvodne v žalobe od XX.XX.XXXX.

6. Na pojednávaní dňa 10.03.2017 súd pripustil zmenu žaloby nasledovne: „Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 13.368,73 eura a s úrokmi vo výške 2,05 % ročne zo sumy 13.368,73 eura od 14.09.2014 do zaplatenia do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.“

7. Súd prvej inštancie na základe vyššie uvedených skutočností, na základe dokladov založených v spise a z obsahu spisu bývalého súdneho exekútora T.. V. F. č. EX XXX/XX mal súd preukázané, že žaloba je v plnom rozsahu dôvodná. Proti povinným 1/ T. U. a 2/ T. U. bola vedená exekúcia o zaplatenie 283.798,70 Sk s príslušenstvom v sume 11.348 Sk a 28% ročného úroku z omeškania od 16.06.1992 zo sumy 283.798,70 Sk v prospech oprávneného P. P., J..P., Q.. V priebehu exekučného konania táto pohľadávka bola postúpená podľa § 524 Občianskeho zákonníka na P. B., J..P., Q., a následne bola postúpená na základe zmluvy o postúpení pohľadávok na žalobcu. Súd mal teda aktívnu legitimáciu žalobcu v spore preukázanú.

8. Z vyjadrenia Sociálnej poisťovne zo dňa XX.XX.XXXX mal súd preukázané, že T.. V. F. vykonával v danom prípade exekúciu zrážkami z dôchodku povinných 1/ a 2/, pričom od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX tento súdny exekútor prijal na uspokojenie pohľadávky oprávneného v rámci uvedenej exekúcie celkom 18.684,39 eura, z toho v období do XX.XX.XXXX, t.j. dňa postúpenia pohľadávky na žalobcu do XX.XX.XXXX prijal sumu 13.930,31 eura a žalobcovi bola uhradená zo strany súdneho exekútora len suma 863,70 eura. Súd mal za preukázané, že bývalý súdny exekútor T.. F. od povinných vymohol od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX celkom sumu 13.930,31 eura, z ktorej mal po odrátaní odmeny vo výške 20 % uhradiť sumu 11.144,25 eura žalobcovi, no uhradil len 863,70 eura, a preto sa žalobca oprávnené domáhal úhrady rozdielu, t.j. sumy 10.280,55 eura zodpovedajúcej vymoženej sume, ktorú mal súdny exekútor uhradiť žalobcovi ako oprávnenému.

9. Z vyjadrenia Sociálnej poisťovne zo dňa 31.10.2016 mal súd preukázané, že v období od J. XXXX do P. XXXX boli z dôchodku povinnej T. U. vykonané zrážky v celkovej sume 3.860,23 eura a tieto boli poukázané na účet exekútora T.. F. a po odpočítaní odmeny súdneho exekútora v sume 772,05 eura, ktorá predstavuje odmenu vo výške 20 % z vymoženej sumy, mal súdny exekútor žalobcovi ako oprávnenému poukázať rozdiel v sume 3.088,18 eura, čo sa však nestalo, a preto žalobca podaním zo dňa 20.2.2017 požiadal o zmenu žaloby podľa § 139 CSP a žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 13.368,73 eura a ušlý zisk, ktorý predstavoval úroky vo výške 2,05 % ročne zo sumy 13.368,73 eura od XX.XX.XXXX do zaplatenia. Súd vzhľadom na uvedené uznesením na pojednávaní dňa 10.03.2017 zmenu žaloby pripustil. Predmetom sporu teda je suma 13.368,73 eura, ktorá pozostávala z pôvodnej žalovanej sumy 10.280,55 eura a sumy 3.088,18 eura. Z dokladov predložených žalobcom mal súd preukázané, že súdny exekútor T.. F. vymohol celkom sumu 17.791,04 eura, z ktorej po odrátaní odmeny súdneho exekútora vo výške 20 % , t.j. sumy 3.558,21 eura žalobcovi náležalo 14.232,83 eura, avšak súdny exekútor vyplatil z vymoženej sumy žalobcovi len 863,70 eura a z účtu exekútora podľa oznámenia exekútorke T.. U. U. bola žalobcovi uhradená suma 58,98 eura. Z uvedeného vyplýva, že škoda, ktorá bola spôsobená súdnym exekútorom T.. F. žalovanému predstavuje 13.309,75 eura. Žalobca v žalobe nezohľadnil skutočnosť, že suma 58,98 eura bola dňa XX.XX.XXXX žalobcovi uhradená z účtu T.. V. F.. Preto súd žalobu o zaplatenie sumy 58,98 eura ako i ušlého zisku vo výške 2,05 % ročne zo sumy 58,98 eura od XX.XX.XXXX do zaplatenia zamietol.

10. Súd mal za to, že keď sa žalobca dozvedel o vzniku škody, bol dňom, keď mu súdna exekútorke T.. U. oznámila, že prišla úhrada na účet žalobcu dňa XX.XX.XXXX v sume 58,98 eura z účtu T.. V. F.. Dovtedy mu žiadne informácie ani zo Slovenskej komory exekútorov, ani od T.. F. ani od T.. U. a ani od Ministerstva spravodlivosti SR neboli poskytnuté. Súd mal preto preukázané, že žalobca si uplatnil včas nárok uplatnený žalobou v 3 ročnej premlčacej lehote, a z toho dôvodu súd námietku premlčania zo strany žalovaného nepovažoval za dôvodnú. Súd mal tiež za preukázanú pasívnu legitimáciu žalovaného v spore, keďže žalobcom uplatňovaná škoda bola spôsobená súdnym exekútorom T.. F. pri výkone jeho exekučnej činnosti podľa § 4 ods. 1 písmeno a) bod 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Neobstojí obrana žalovaného, že išlo o exces súdneho exekútora. Uvedené zákonné ustanovenie v čase vzniku škody nepoznalo výnimky zo zodpovednosti za škodu spôsobenú súdnym exekútorom, keďže tento porušil svoje povinnosti, ktoré mu vyplývajú z Exekučného poriadku, tým, že vymožené sumy od povinných neodviedol v prospech žalobcu ako oprávneného. Súd nepovažoval za dôvodnú námietku žalovaného, že žalobca si mal uplatňovať nárok voči súdnemu exekútorovi, keďže v danom prípade nešlo o súkromnoprávny vzťah medzi súdnym exekútorom a oprávneným, ale o vzťah vyplývajúci z Exekučného poriadku, keďže išlo o exekučné konanie, v ktorom žalobca vystupoval ako

oprávnený a súdny exekútor vystupoval ako štátom určená a splnomocnená osoba na vykonávanie núteného výkonu exekučných titulov (exekučná činnosť).

11. Súd takisto považoval za škodu ušlý zisk, t.j. úroky z omeškania vo výške 2,05 %, pričom tento ušlý zisk predstavoval priemernú úrokovú sadzbu vkladov v bankách za mesiac júl XXXX, ktoré zverejnila Národná banka Slovenska, keďže žalobca finančné prostriedky mohol uložiť v banke na dobu 1 až 2 roky a získať takýto úrok, t.j. 2,05 % ročne zo sumy 13.309,75 eura. Preto uložil žalovanému uvedenú škodu žalobcovi nahradiť. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 a § 262 ods. 1, 2 CSP s tým, že žalobca bol takmer v plnom rozsahu v spore úspešný okrem sumy 58,98 eura a ušlého zisku vo výške 2,05 % ročne od 14.09.2014 zo sumy 58,98 eura, preto súd priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

12. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie navrhujúc napadnutý rozsudok zrušiť v celom rozsahu a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alebo napadnutý rozsudok zmeniť, žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Odvolanie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Uviedol, že žalobca sa o vzniku škody dozvedel najneskôr v auguste 2010. Škoda spočíva v tom, že hoci súdny exekútor vymohol pohľadávku, túto žalobcovi nepreviedol a bezdôvodne ju zadržal. Rozhodujúci moment pre posúdenie otázky, kedy sa žalobca dozvedel o škode, je potrebné považovať vedomosť žalobcu, že jeho majetok sa nezväčšil. Žalobca najneskôr 23.08.2010 vedel, že exekútor disponuje vymoženými finančnými prostriedkami a tie mu bezdôvodne nepreviedol. Ak exekútor zadržiava peňažné prostriedky vymožené zrážkou z príjmov povinného, oprávnený môže podať žalobu o ich vydanie, pričom nárok je zročný uplynutím siedmeho dňa od prijatia sumy. Žalovaný poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Mcdo 13/2010, Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo 754/2003, 25Cdo 1793/2004 a 28Cdo 479/2009. Namietal aj nepreskúmateľnosť odôvodnenia rozhodnutia súdu v časti posúdenia námietky premičania. Podľa názoru žalovaného sa súd nezaoberal excesom súdneho exekútora, ktorý nevyplatením vymoženej sumy sledoval svoje vlastné záujmy, preto za spôsobenú škodu zodpovedá priamo on a nie žalovaný. Takýto exces nemožno považovať za nesprávny úradný postup pri výkone exekúcie. Žalovaný preberá na seba zodpovednosť nahradiť škodu, ktorá vznikla ako dôsledok výkonu exekučnej činnosti súdnym exekútorom, a nie v dôsledku akejkolvek činnosti nesúvisiacej s výkonom funkcie súdneho exekútora. Excesom je uspokojovanie vlastných záujmov konajúcej osoby. Nie každé porušenie právnej povinnosti musí zakladať zodpovednosť štátu, aj napriek tomu, že škodu spôsobil orgán verejnej moci. Exces je teda konaním, ktoré napĺňa znaky trestného činu, ktorým táto osoba sleduje vlastný alebo iný záujem alebo prospech, alebo pri ktorom použije zákonne prijaté zdroje v rozpore s určenými oprávneniami. Neoprávnené použitie peňažných prostriedkov získaných pri výkone právomoci štátneho orgánu je excesom konajúcej osoby a nie nesprávnym úradným postupom. Zásadná je teda otázka, aké záujmy sledoval T.. F.. Súd mal za preukázané, že existuje vážne dôvodné podozrenie, že T.. F. vymoženú sumu spreneveril.

13. Žalovaný v odvolaní tiež namietal zodpovednosť za prijatie plnení od povinnej na účet odvolaného súdneho exekútora. Medzi stranami nebolo sporné, že T.. F. bol z funkcie odvolaný v T. XXXX a za obdobie od N. XXXX do P. XXXX boli zrážky z dôchodku povinnej poukazované na účet T.. F.. Ten teda prijímal finančné prostriedky bez právneho dôvodu a bez oprávnenia vyplývajúceho z výkonu verejnej funkcie. Žalovaný však nezodpovedá za škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním osoby, ktorá verejnú funkciu nevykonáva. Žalovaný nie je zodpovedný za bezdôvodné obohatenie T.. F. po odvolaní z funkcie, ani za škodu, ktorá mohla žalobcovi v príčinnej súvislosti s týmto konaním vzniknúť. Žalovaný tiež namietal, že uspokojenie nároku na náhradu škody z dôvodu nesprávneho úradného postupu nastupuje až v prípade, ak nie je možné tento nárok uspokojiť iným spôsobom. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 165/2012, II. ÚS 17/2013, III. ÚS 361/2009 a Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 27/2016, 6Cdo 9/2016. Žalovaný mal za to, že žalobca si svoje nároky riadne nechránil a nedomáhal sa plnenia od T.. F. podaním žaloby o vydanie vymoženej sumy od súdneho exekútora podľa § 81 ods. 1 Exekučného poriadku, podaním žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia, prihlásením svojej pohľadávky v konaní o oddĺžení vedenom proti T.. F., a preto nie je možné akceptovať záver, že uspokojenie z titulu náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. by malo prednosť pred vydaním bezdôvodného obohatenia.

14. K podanému odvolaniu sa vyjadril žalobca navrhujúc napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody zo skutočnosti, že súdny exekútor T.. F.

si nespĺnil svoju zákonnú povinnosť a nepoukázal ustanovenému náhradníkovi finančné prostriedky vymožené v dotknutom exekučnom konaní. K ustanoveniu náhradníka došlo v roku XXXX, preto o vzniku škody v roku 2010 nemohol vedieť. Žalobca vo vyjadrení opísal postup, ktorým sa snažil získať informácie o stave exekučného konania a jeho priebehu, pričom zdôraznil, že až na základe písomného vyjadrenia ustanoveného náhradníka T.. B. sa žalobca fakticky a formálno-právne dozvedel, že T.. F. neodovzdal ustanovenému náhradníkovi žiadne finančné prostriedky a že žalobcovi vznikla škoda. O vzniku škody sa dozvedel najskôr z faktického úkonu súdnej exekútorke T.. U., ktorá mu poukázala z účtu T.. F. iba sumu 58,97 eura. Premlčacia doba tak začala plynúť najskôr dňom XX.XX.XXXX a on svoj nárok uplatnil riadne a včas. Žalobca stotožňuje nesprávny úradný postup v porušení povinnosti odovzdať vymožené prostriedky do rúk ustanoveného náhradníka, a nie v tom, akým spôsobom pôvodný exekútor nakladal s tými prostriedkami v priebehu trvania exekúcie. V súvislosti s námietkou excesu súdneho exekútora žalobca uviedol, že ide o nové skutkové tvrdenia, ktoré majú charakter novôt podľa § 366 CSP. Žalovaný totiž pred súdom prvej inštancie nenavrhol vykonať žiadny z dôkazov za účelom skúmania akým spôsobom súdny exekútor T.. F. nakladal s vymoženými prostriedkami. Skutočnosť, že nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci môže napĺňať skutkovú podstatu trestného činu, nie je zákonným liberačným dôvodom, ktorý by vylučoval vznik zodpovednosti štátu za spôsobenú škodu, ktorá je zodpovednosťou objektívnou. Žalobca sa v podanom vyjadrení vyjadril i k judikatúre, na ktorú odkazoval žalovaný, a to rozhodnutiu sp. zn. 6Cdo 27/2016 a sp. zn. 28Cdo 2699/2010, ktoré považoval za skutkovo i právne odlišné rozhodnutia od napadnutého rozsudku. Súdny exekútor porušil svoju zákonnú povinnosť odovzdať vymožené prostriedky ustanovenému náhradníkovi, a teda nie je nepochybné, že ku vzniku škody na strane žalobcu došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Aj tvrdenia žalovaného týkajúce sa zodpovednosti za škodu, ktorá bola spôsobená žalobcovi tým, že T.. F. v čase po odvolaní z funkcie prijímal plnenia zo Sociálnej poisťovne, považoval žalobca za novoty v odvolacom konaní podľa § 366 CSP. Súdny exekútor mal povinnosť sústreďovať výťažok z exekúcie na osobitnom bankovom účte a v prípade pozastavenia či zbavenia výkonu funkcie bolo povinnosťou ustanoveného náhradníka zabezpečiť si výlučnú dispozíciu nad týmto osobitným bankovým účtom a pokiaľ tak ustanovený náhradník neurobil, dopustil sa voči žalobcovi tiež nesprávneho úradného postupu, v dôsledku ktorého mu vznikla škoda. V súvislosti s tvrdením žalovaného o uplatnení si nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči T.. F. žalobca uviedol, že vzhľadom na povahu právneho vzťahu medzi žalobcom a súdnym exekútorom, ktorý je vzťahom verejnoprávnym, nemôže dôjsť na strane súdneho exekútora k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka na úkor žalobcu (rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo 41/2009). Nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 165/2012 žalovaný zavádzajúco interpretoval, keď opomenul zmieniť podstatu tohto nálezu. Zodpovednosť súdneho exekútora za škodu podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku a zodpovednosť štátu za škodu podľa § 514/2003 Z. z. sú dva samostatné nároky, ktoré sa vzájomne nevylučujú (rozhodnutie NS SR 3Cdo 75/2015, rozhodnutie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 8Co/673/2016). V prípade vyhovenia žalobnému návrhu a splnenia záväzku voči žalobcovi titulom náhrady škody bude mať žalovaný voči T.. F. v zmysle § 22 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na regresnú náhradu vo výške plnenia uhradeného žalobcovi.

15. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 177 ods. 2 písm. c), § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti (vo vyhovujúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania) je správny, preto ho v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Vo veci postupoval v súlade s ustanovením § 470 ods. 1, 2 CSP, podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (01.07.2016), a právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

16. V predmetnom konaní sa žalobca podanou žalobou domáhal nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. pôvodne vo výške 10.280,55 eura s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že v exekučnom konaní pôvodne vedenom u súdneho exekútora T.. V. F. so sídlom M. S., bol oprávneným proti povinným T. U. a T. U., pričom súdny exekútor T.. V. F. túto exekúciu vykonával zrážkami z dôchodku uvedených povinných. V období od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX T.. F. prijal od povinných sumu 18.684,39 eura a po 25.08.2005 uhradil žalobcovi 863,70 eura. Po odvolaní z funkcie neodovzdal súdnej exekútorke T.. U. ako ustanovenému

náhradníkovi finančné prostriedky vymožené v exekučnom konaní a tieto zrejme v priebehu exekúcie spreneveril, čím sa dopustil nesprávneho úradného postupu. Podaním zo dňa 20.02.2017 zmenil žalobu a žiadal žalovaného zaviazat' zaplatiť žalobcovi 13.368,73 eura a úroky vo výške 2,05 % ročne zo sumy 13.368,73 eura od XX.XX.XXXX do zaplataenia. Na pojednávaní dňa 10.03.2017 súd pripustil zmenu žaloby v navrhovanom znení. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu škody v sume 13.309,75 eura a úroky z omeškania vo výške 2,05 % ročne zo sumy 13.309,75 eura od 05.08.2014 do zaplataenia do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. A žalobu o zaplataenie sumy 58,98 eura a o zaplataenie ušlého zisku vo výške 2,05 % ročne zo sumy 58,98 eura zamietol. Proti tomuto rozsudku vo vyhovujúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania podal odvolanie žalovaný. Zamietajúci výrok napadnutého rozsudku v dôsledku absencie odvolania zo strany žalobcu nadobudol právoplatnosť. Odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní žalovaného mal na zreteli najmä nižšie citované zákonné ustanovenia:

17. Podľa § 2 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu exekučných titulov (ďalej len exekučná činnosť).

18. Podľa § 5 ods. 1, 2 Exekučného poriadku v súvislosti s výkonom exekučnej činnosti má exekútor postavenie verejného činiteľa. Vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci.

19. Podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku ak osobitný zákon neustanovuje inak, exekútor zodpovedá za škodu tomu, komu ju spôsobil on alebo jeho zamestnanec v súvislosti s činnosťou podľa tohto zákona.

20. Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci: a/ nezákonným rozhodnutím, b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe alebo d/ nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

21. Podľa § 4 ods. 1 písmeno a) bod 3 zákona č. 514/2003 Z. z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti SR, ak škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

22. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

23. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

24. Zákon č. 514/2003 Z.z. upravuje z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, dva odlišné okruhy zodpovednosti za škodu. Prvý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú protiprávnym zákonom (nezákonným rozhodnutím) a druhý predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinnosti pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávny úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Aj nevydanie rozhodnutia je nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup je možné považovať i iné nekonanie príslušného orgánu, teda nevykonávanie úradného postupu. Z rovnakých dôvodov ako pri nezákonnom rozhodnutí zákon nedefinuje, čo sa rozumie pod pojmom nesprávny úradný postup. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti (bez ohľadu na zavinenie).

Štát teda zodpovedá za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci tými, ktorí v jeho mene vykonávali verejnú moc bez ohľadu na to, či tieto osoby spôsobili škodu svojím zavinením alebo bez tohto zavinenia. Z hľadiska posúdenia zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je teda rozhodujúce, či boli splnené objektívne predpoklady tejto zodpovednosti (výkon verejnej moci v súvislosti s činnosťami uvedenými v ustanovení § 3 ods. 1) vznik škody a príčinná súvislosť medzi konaním a škodou. Pri koncipovaní objektívnej zodpovednosti ide zákon ešte ďalej, keď ustanovuje zákaz liberácie, t.j. zbavenie sa zodpovednosti. Ak sú splnené podmienky, nedáva zákon štátu sa zbaviť zodpovednosti, čím nadobúda charakter absolútnej zodpovednosti. Aj v tomto prípade však musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu preukázané. Tieto podmienky zodpovednosti musí preukázať poškodený, ktorý v konaní o náhradu škody znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu. Podmienkami vzniku zodpovednosti štátu za škodu sú - výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému a existencia príčinnej súvislosti medzi uvedenými podmienkami.

25. V prejednávanvej veci bolo potrebné posudzovať existenciu predpokladov zodpovednosti za škodu uplatňovanú žalobcom v tomto konaní, čo urobil aj súd prvej inštancie a v tomto smere v potrebnom rozsahu náležite zistil skutkový stav veci. Odvolací súd vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, v zmysle rozsahu podaného odvolania podľa § 379 CSP a dôvodov podaného odvolania podľa § 380 CSP dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav veci, dôkazy vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti v zmysle § 191 ods. 2 CSP, jeho rozhodnutie náležite odôvodnil. Žalobca sa oprávnenne podanou žalobou domáhal náhrady škody, ktorá mu vznikla v súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora T.. V. F. v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX XXX/XXXX, keď súdny exekútor sa dopustil nesprávneho úradného postupu tým, že finančné prostriedky získané vymožením zrážkami z dôchodku povinných spolu s exekučným spisom neodovzdal ustanovenému náhradníkovi T.. U. U. po jeho odvolaní z funkcie súdneho exekútora. Z uvedeného skutkového vymedzenia je zrejmé, že žalobca sa svojho nároku domáhal z titulu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom zo strany pôvodného súdneho exekútora T.. V. F., za ktorý by v zmysle ust. § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. mal byť objektívne zodpovedný štát v zastúpení príslušného ministerstva.

26. Odvolací súd sa zaoberal jednotlivými námietkami žalovaného prezentovanými v podanom odvolaní. V rozhodnutí Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 165/2012, na ktoré poukazoval v odvolaní žalovaný, je vyjadrený právny názor, že nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu môže byť v občianskom súdnom konaní uplatňovaný až vtedy, ak žalobca nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. V predmetnom konaní preto bolo potrebné sa vysporiadať s otázkou, či sa žalobca mal najprv dožadovať svojho nároku od pôvodného súdneho exekútora, resp. ako od fyzickej osoby z dôvodu, že bol odvolaný z funkcie súdneho exekútora, a to titulom bezdôvodného obohatenia, a až následne v prípade neúspechu domáhať sa svojho nároku na náhradu škody na základe zákona č. 514/2003 Z. z. Ústavný súd SR sa vo svojej rozhodovacej činnosti zaoberal postavením súdneho exekútora pri výkone exekučnej činnosti. Vo svojom náleze sp. zn. PL. ÚS 49/03 uviedol, že právne postavenie súdneho exekútora je determinované tým, že vykonáva úlohy (orgánu) verejnej (štátnej) moci a z tohto dôvodu sa naň vzťahujú iné kritériá, než právne postavenie subjektov nevykonávajúcich verejnú (štátnu) moc (súdnu moc). Súdny exekútor vykonáva v zásade úlohy štátneho orgánu. Z toho vyplýva aj to, že právne postavenie práv a povinností a obmedzenia zákon ustanovuje v úzkej spojitosti s týmto jeho osobitným postavením. Právne postavenie exekútora je ustanovené tak, že v rámci delby verejnej (štátnej) moci sa exekútor podieľa na plnení pozitívneho záväzku štátu v súvislosti s realizáciou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR v rozsahu ustanovenom zákonom (čl. 46 ods. 4, čl. 51 ods. 1 Ústavy). Toto postavenie exekútora potvrdzuje aj v ustanovení § 3 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 1 písm. a) bod 3 zákon č. 514/2003 Z. z. Z týchto ustanovení vyplýva, že exekútor zodpovedá za škodu spôsobenú výkonom exekučnej činnosti ako štátny orgán. Súčasne to potvrdzuje, že štát preberá na seba zodpovednosť nahradiť škodu, ktorá vznikne ako dôsledok výkonu exekučnej činnosti súdnym exekútorom (PL. ÚS 49/03). V súvislosti so vzájomným vzťahom medzi zodpovednosťou súdneho exekútora podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku a zodpovednosťou štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. odvolací súd uvádza, že zodpovednosť súdneho exekútora za škodu pri výkone funkcie exekútora je širšia ako podľa zákona č. 514/2003 Z. z. (porovnaj napr. II. ÚS 165/2012, IV. ÚS 607/2013). Exekučný poriadok a ani zákon č. 514/2003

Z. z. priamo neustanovujú prioritu alebo výlučnosť zodpovednosti za škodu podľa niektorého z nich; obe zodpovednosti stoja vedľa seba. Z ich zákonnej dikcie možno vyvodiť, že za škodu spôsobenú exekútorom pri výkone exekučnej činnosti zodpovedá vedľa štátu (následným právom regresu) rovnako sám súdny exekútor, a to za podmienok uvedených v § 33 ods. 1 Exekučného poriadku. K podobným záverom dospel aj Ústavný súd SR v rozhodnutí II. ÚS 289/2008 a tiež Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo 75/2015.

27. V tejto súvislosti odvolací súd odkazuje aj na ustanovenie § 2 Exekučného poriadku, ktoré vymedzuje, že súdny exekútor je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí. Priamo zo zákona tak vyplýva, že pri vzťahoch vzniknutých na základe Exekučného poriadku súdny exekútor vystupuje ako splnomocnenec štátu, štátom určená osoba na realizáciu exekučnej činnosti. Súdny exekútor pri nútenom výkone rozhodnutí vystupuje ako orgán verejnej moci a zastupuje štát (§ 5 ods. 2 Exekučného poriadku). Štát zastúpený ním určeným subjektom musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktoré priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Štát konajúci prostredníctvom svojich orgánov sa preto nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný a zasahujúci do základných práv jednotlivca formou buď nezákonného rozhodnutia, alebo nesprávneho úradného postupu. Uvedená zásada je zdôraznená aj v ustanovení § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého sa štát zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci nemôže zbaviť.

28. Žalovaný v podanom odvolaní, tak ako aj v priebehu prvoinštančného konania, zotrval na právnom názore, že nárok na náhradu škody môže byť úspešne uplatňovaný v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. voči štátu len v tom prípade, ak nie je možné dosiahnuť uspokojenie pohľadávky z dôvodu vydania bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. Tento svoj právny názor podporil rozsiahlou rozhodovacou činnosťou najvyšších súdnych autorít SR a ČR - rozsudok NS SR 4Cdo 199/2005, rozsudok ÚS SR II.ÚS 165/2012, 1MCdo 8/2007, nález ÚS SR III. ÚS 361/2009 a aktuálnymi rozhodnutiami NS SR sp. zn. 6Cdo 27/2016 a 6Cdo 9/2016. Odvolací súd v tomto smere poznamenáva, že judikatúra najvyšších súdnych autorít v tejto otázke nie je jednotná, a je mu známa aj rozdielna rozhodovacia činnosť, no zohľadňujúc opozitnú rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR, ale aj Ústavného súdu SR, sa priklonil k záverom vyplývajúcim zo stanoviska Občianskeho kolégia NS SR Cpj 37/78 ako aj z uznesení NS SR sp. zn. 2Cdo 48/2010 a sp. zn. 2Cdo 155/2011, kde bolo konštatované, že zákon č. 514/2003 Z. z. neustanovuje za podmienku úspešného uplatňovania nároku na náhradu škody proti štátu zánik možnosti dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky titulom bezdôvodného obohatenia alebo náhrady škody voči uplatnenému súdnemu exekútorovi. Spravodlivému usporiadaniu vzťahov medzi účastníkmi totiž zodpovedá, aby štát uhradil žalobcovi ako osobe, ktorá bola oprávnená v exekúcii, škodu v prípade zistenia nesprávneho úradného postupu, o ktorej žalobca v podanej žalobe tvrdí, že mu vznikla v priamej súčinnosti s nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora v exekučnom konaní. Je potrebné zdôrazniť charakter objektívnej zodpovednosti štátu za škodu, pre vznik ktorej nie sú potrebné ďalšie skutočnosti, teda ani skutočnosť, či poškodený využil alebo nevyužil možnosť domáhať sa plnenia z titulu bezdôvodného obohatenia. Rovnako aj v uznesení NS SR sp. zn. 3Cdo 75/2015 zo dňa 23.03.2016, podľa ktorého zodpovednosť súdneho exekútora za škodu podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku a zodpovednosť štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. spôsobenej súdnym exekútorom pri výkone exekučnej činnosti sa vzájomne nevylučujú (obdobne uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 85/2015, zverejnené pod R 74/2016 a rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30Cdo 2135/2013 zo dňa 18.12.2013). S rovnakým právnym posúdením zodpovednosti žalovaného sa zaoberal aj NS SR v uznesení sp. zn. 8Cdo 73/2017 zo dňa 14.06.2017. V odôvodnení tohto rozhodnutia najvyšší súd, ktorý odmietol dovolanie žalovaného, uviedol, že pokiaľ žalovaný (Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR) nesúhlasil s tvrdením, že nie je pre priznanie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. potrebné uplatnenie bezdôvodného obohatenia ako základná podmienka existencie škody, ide len o jeho polemiku s právnym posúdením veci súdom.

29. Vo svetle vyššie uvedeného je nesporné, že medzi žalobcom a pôvodným súdnym exekútorom T. F. nešlo o súkromno-právny vzťah, ale o verejno-právny vzťah, keďže súdny exekútor v predmetnej exekučnej veci vystupoval ako nositeľ verejnej - štátnej moci a plnil úlohy štátneho orgánu. Podľa § 4 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1 koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti SR, ak škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu. Pokiaľ ide o

vzájomný vzťah medzi zodpovednosťou súdneho exekútora podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku a zodpovednosťou štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z., je potrebné zdôrazniť, že zodpovednosť exekútora za škodu pri výkone funkcie exekútora je širšia (II.ÚS 165/2012, IV.ÚS 607/2013). Ani jeden z týchto zákonov neustanovuje prioritu alebo výlučnosť zodpovednosti za škodu podľa niektorého z nich a obe zodpovednosti stoja vedľa seba. Vychádzajúc aj zo samotného zmyslu a účelu zákona zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorým je ochrana základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenú v čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, by bolo popretím tohto zákona, aby v každom prípade, bez ohľadu na konkrétne okolnosti prípadu, by sa trvalo na tom, aby poškodený zamietajúcim rozhodnutím súdu vydaným v samostatnom konaní proti tomu, voči komu existovala pohľadávka z bezdôvodného obohatenia, preukazoval, že jeho pohľadávka z bezdôvodného obohatenia sa stala nevymáhateľnou.

30. Na základe vyššie uvedenej judikatúry, ktorej právne závery prevzal i odvolací súd, v predmetnom spore odvolací súd nepovažoval za dôvodnú námietku žalovaného, že uspokojenie nároku na náhradu škody z dôvodu nesprávneho úradného postupu nastupuje až vtedy, keď nie je možné tento nárok uspokojiť iným spôsobom. Žalobca sa nároku na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. môže domáhať aj bez toho, aby sa predtým domáhal svojho nároku priamo od T. F. titulom bezdôvodného obohatenia, či žalobou o vydanie vymoženej sumy od súdneho exekútora podľa § 81 ods. 1 Exekučného poriadku. Zákon č. 514/2003 Z. z. neustanovuje za podmienku úspešného uplatňovania nároku na náhradu škody proti štátu zánik možnosti dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky titulom bezdôvodného obohatenia alebo náhrady škody voči uplatnenému súdnemu exekútorovi.

31. Žalovaný sa v konaní bránil tým, že súdny exekútor namietaným postupom nekonal ako orgán verejnej moci, ani v rámci činnosti štátneho orgánu, ale sledoval výlučne vlastné záujmy; ponechanie si vymožených prostriedkov podľa neho je potrebné považovať za exces, a preto štát nemôže zodpovedať za jeho konanie. Odvolací súd sa s týmto názorom nestotožnil. Nemožno prisvedčiť názoru žalovaného odmietajúceho zodpovednosť za nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci, ktorý považuje za exces súdneho exekútora z jeho úradnej činnosti. Bolo preukázané, že uvedený súdny exekútor nespĺnil zákonnú povinnosť finančné prostriedky vymožené od povinných po odvolaní z jeho funkcie odovzdať ustanovenému náhradníkovi. Takýto postup je v rozpore s Exekučným poriadkom, pričom ide o nesprávny úradný postup, a to bez ohľadu na to, z akých dôvodov sa tak stalo, či šlo o spreneveru finančných prostriedkov a na aký účel vymožené prostriedky súdny exekútor použil. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je objektívnou zodpovednosťou bez ohľadu na zavinenie a nie je možné sa jej zbaviť. Skutočnosť, že nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci môže napĺňať skutkovú podstatu trestného činu, nie je zákonným liberačným dôvodom vylučujúcim vznik zodpovednosti štátu za spôsobenú škodu, ktorá je zodpovednosťou objektívnou.

32. V danej veci bolo pre zodpovednosť štátu rozhodujúce, že došlo k označenému nesprávnemu úradnému postupu súdneho exekútora, ktorý bol v príčinnej súvislosti so vznikom škody žalobcu tak, ako to uzavrel i súd prvej inštancie. Výklad predkladaný žalovaným nie je súladný s ústavnoprávnymi východiskami a účelom práva na náhradu škody, tak ako je zakotvený v článku 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého každý má právo na náhradu škody, ktorú mu spôsobilo nezákonné rozhodnutie súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávny úradný postup, a v zákone č. 514/2003 Z.z., ktorý, ak sú splnené podmienky zodpovednosti, nedáva štátu možnosť zodpovednosti sa zbaviť (§ 3 ods. 2). Zároveň odvolací súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 529/09, v ktorom ústavný súd okrem iného uviedol, že i pri výklade povinností, resp. pri realizácii činností, ktoré sú určitej osobe pri výkone verejnej moci zverené štátom, treba sledovať účel práva na náhradu škody a reflektovať skutočnosť, že ide o zodpovednosť objektívnu, t.j. za výsledok, nie za zavinenie a tieto povinnosti vykladať extenzívne, lebo ide o otázku ochrany dôvery občanov v právo a inštitúcie verejnej moci, čo platí i pre výkon exekútorskej činnosti (obdobne aj rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/67/2017 zo dňa 09.05.2018).

33. V súvislosti s námietkou žalovaného týkajúcou sa premlčania nároku žalobcu na náhradu škody odvolací súd uvádza, že posúdenie tejto námietky súdom prvej inštancie považuje za správne. Zákon č. 514/2003 Z. z. ustanovuje v § 19 kombinovanú premlčaciu dobu. Pokiaľ ide o subjektívnu premlčaciu dobu, je stanovená v dĺžke troch rokov. Táto začína plynúť od momentu, kedy sa poškodený dozvedel o škode. Poškodený sa v zmysle § 19 ods. 1 zákona dozvie o škode vtedy, keď zistí skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodit' vznik škody a orientačne (približne) aj jej rozsah (tak, aby bolo možné určiť

približne výšku škody v peniazoch). Plynutie premlčacej doby podľa § 19 zákona sa prerušuje od doby, kedy poškodený podal na príslušný orgán písomnú žiadosť o predbežné prerokovanie nároku podľa § 15 ods. 1 zákona, a prerušenie trvá až do momentu skončenia prerokovania. Najdlhšie prerušenie plynutia premlčacej doby trvá šesť mesiacov. Táto lehota vychádza z ustanovenia § 16 ods. 1 zákona, ktoré umožňuje poškodenému podať žalobu na náhradu škody na súd, ak orgán zodpovedný za škodu neuspokojí jeho nárok na náhradu škody. V tomto prípade žalobca odvodzoval svoj nárok na náhradu škody zo skutočnosti, že súdny exekútor T. F. si nesplnil svoju zákonnú povinnosť poukázať vymožené finančné prostriedky po odvolaní z funkcie ustanovenému náhradníkovi. Tieto skutočnosti mu rozhodne nemohli byť známe už v roku 2010, ako tvrdil žalovaný, pretože len k odvolaniu T. F. z funkcie došlo v roku XXXX. Po tom, čo sa žalobca dozvedel o odvolaní T. F. z funkcie, obrátil sa na ustanovenú náhradníčku T. U. U. listom zo dňa XX.XX.XXXX, XX.XX.XXXX a XX.XX.XXXX a vyžadoval o informáciu, v akom stave sa exekučné konanie nachádza, a požiadal o pokračovanie v exekučnom konaní. Ustanovená náhradníčka žalobcovi žiadne bližšie informácie neposkytla, len mu uhradila dňa XX.XX.XXXX vo výške 58,97 eura peňažné prostriedky z účtu s názvom T. V. F.. Z tejto skutočnosti mohol žalobca prvýkrát vyvodiť záver, že finančné prostriedky vymožené T. F. počas predchádzajúceho priebehu exekúcie ustanovený náhradník pravdepodobne nemá, pretože T. F. si nesplnil svoju zákonnú povinnosť odovzdať tieto vymožené prostriedky do rúk ustanoveného náhradníka. Uvedený záver potvrdzuje i následné konanie žalobcu, ktorý listom zo dňa XX.XX.XXXX požiadal Ministerstvo spravodlivosti SR v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o predbežné prerokovanie návrhu na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Dňom, od ktorého žalobcovi plynula trojročná subjektívna premlčacia lehota na uplatnenie svojho nároku na súde, bol deň XX.XX.XXXX. Pred týmito dňom žalobca nemal vedomosť o vzniku škody, a teda nemal vedomosť o skutkových okolnostiach, z ktorých by mohol vyvodiť vznik škody a jej rozsah. Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením žalovaného, že žalobca najneskôr dňa XX.XX.XXXX vedel, že súdny exekútor disponuje vymoženými finančnými prostriedkami a tie mu bezdôvodne nepreviedol. Nesprávnym úradným postupom, ktorý žalobca namietal, bolo, že T. F. si nesplnil svoju povinnosť odovzdať vymožené prostriedky ustanovenému náhradníkovi po zániku jeho funkcie, a nie porušenie povinnosti T. F. ako súdneho exekútora vyplatiť žalobcovi ako oprávnenému v exekúcii vymožené prostriedky v 7-dňovej lehote. K odvolaniu z funkcie súdneho exekútora došlo nespore v T. XXXX, a teda pred jeho odvolaním z funkcie sa žalobca nemohol dozvedieť o vzniku škody, ktorá bola spôsobená porušením povinnosti súdneho exekútora odovzdať vymožené prostriedky ustanovenému náhradníkovi po odvolaní z funkcie. Žalobca sa tak uplatneného nároku na náhradu škody domáhal pred uplynutím trojročnej subjektívnej lehoty na podanie žaloby, ktorú na súd podal dňa 08.01.2015.

34. K námietke nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku v časti námietky premlčania odvolací súd uvádza, že ani táto námietka nie je nedôvodná. Odôvodnenie napadnutého rozsudku obsahuje všetky zákonné náležitosti vyžadované § 220 ods. 2 CSP, vrátane jasného opísania myšlienkového postupu súdu, ktorým sa spravoval pri rozhodovaní predmetného sporu. Odôvodnenie rozhodnutia je jasné, zrozumiteľné a nenesie znaky ľubovôle.

35. Žalovaný v odvolaní tiež namietal zodpovednosť za prijatie plnení na účet odvolaného súdneho exekútora po jeho odvolaní z funkcie. Nebolo sporné, že T. F. bol z funkcie odvolaný v T. XXXX a za obdobie od N. XXXX do P. XXXX boli zrážky z dôchodku povinnej poukazované na účet T. F.. Ten teda prijímal finančné prostriedky bez právneho dôvodu a bez oprávnenia vyplývajúceho z výkonu verejnej funkcie. Pokiaľ ide o predmetnú námietku žalovaného, že nezodpovedá za bezdôvodné obohatenie T. F. po odvolaní z funkcie, ani za škodu, ktorá mohla žalobcovi v príčinnej súvislosti s týmto konaním vzniknúť, táto odvolacia námietka predstavuje tzv. novotu v zmysle § 366 CSP. K posudzovaniu dôvodnosti tejto námietky preto nemožno prihliadnuť vzhľadom na nepripustnosť uplatnených nových tvrdených skutočností a dôkazov, ktoré sú s tým spojené. Nové skutočnosti a dôkazy žalovaný neuplatnil v konaní pred súdom prvej inštancie, a preto ich v zásade nemožno uplatniť pred odvolacím súdom (okrem výnimiek v zmysle § 366 CSP). V civilnom procese sa uplatňuje tzv. neúplný apelačný systém, kedy je súd viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania a strana môže v odvolacom konaní vzniesť námietky proti postupu súdu prvej inštancie len v prípade, ak dané námietky už boli predmetom posudzovania zo strany súdu. Súd druhej inštancie vystupuje len ako opravný súd a jeho úlohou nie je vykonávať nové dôkazy, či zaoberať sa novými skutočnosťami, ktoré v prvoinštančnom konaní neboli stranami prezentované. Z tohto dôvodu odvolací súd považovať predmetnú námietku žalovaného za nedôvodnú.

36. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

37. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, preto mu odvolací súd podľa § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalovanému nárok na náhradu v plnom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).